

Danske Underviserorganisationers Samråd

Sekretariatet Vandkunsten 12 1467 København K Telefon 33 11 30 88 Telefax 33 69 63 33
Telefontid Mandag - torsdag 8.30 - 16 Fredag 8.30 - 15

Undervisningsminister Bertel Haarder
Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 21 - 25
1220 København K

Denne skrivelse fremsendes også elektronisk til Dvu-vej@uvm.dk

12. marts 2007

Flere af de underviserorganisationer, der indgår i DUS har afgivet selvstændige høringssvar til lovforslaget om vejledning. Derudover har underviserorganisationerne haft en fælles drøftelse af lovforslaget, og i forlængelse heraf ønsker DUS at fremsende nedenstående bemærkninger.

DUS er positiv over for, at introduktionskurser bliver obligatoriske i 8. klasse, og at der kan indgå brobygning i 9. klasse. Det anbefales, at der beskrives tydelige pædagogiske mål for begge aktiviteter.

Det er positivt med en sammenhæng mellem samtlige vejledningsaktiviteter i grundskolen og naturligt, at disse kan relateres til grundskolens obligatoriske emne uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering, UEA-orientering.

Lovforslaget lægger op til et tidligere uddannelsesvalg, idet der allerede i 6. klasse skal sættes ind over for unge, der er i risiko for ikke at begynde eller gennemføre en ungdomsuddannelse.

Det er uheldigt allerede i 6. klasse at udskille en særlig risikogruppe. Eleverne fra 7. klasse skal introduceres til ungdomsuddannelserne og forberedes på valget. Uddannelsesplanen udarbejdes inden udgangen af 8. klasse. Og eleverne skal tilkendegive deres foreløbige valg i planen. DUS finder kravet om, at de unge i en stadig yngre alder skal foretage deres uddannelsesvalg, problematisk og fuldkommen urealistisk.

Overgivelse af relevante oplysninger om elever med særlige støttebehov kan være væsentligt for at sikre en hurtig indsats, men der bør ikke opbygges unødigt omfattende meldesystemer og bureaukrati. I stedet bør det overvejes, om ikke knappe ressourcer var bedre anvendt på uddannelse og efteruddannelse af lærere og vejledere om elever i risikogruppen og mulige indsatser og støtteligheder og/eller ved at sikre mulighed for og ressourcer til at henvise de unge til psykolog eller andre relevante støtteforanstaltninger m.m.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at introduktionen af uddannelsesplanen i folkeskolens 8. klasse skal give skolen et bedre grundlag for at tilrettelægge undervisningen i 9. klasse under hensyntagen til elevens uddannelsesvalg og forberedelse hertil. Det fremgår ikke klart, om der med formulerin-

gerne lægges op til substantielle ændringer i 9. klasse i folkeskolen. Hvis dette er tilfældet bør formålet hermed klart fremgå, hvorfor DUS skal forbeholde sig sine synspunkter på dette punkt, indtil der er klarhed over betydningen af den valgte formulering.

DUS støtter en styrket indsats over for unge med særligt behov for vejledning (svage forudsætninger, manglende faglige og personlige kvalifikationer, uafklaret i uddannelsesvalget) og finder det væsentligt, at UU yder en målrettet vejledningsindsats over for unge med særligt behov for vejledning. Forslaget om at udbygge og udvide den løbende opsøgende vejledningsforpligtelse, indtil den unge er i uddannelse og op til 25 år, er positivt. Alle unge skal dog sikres ret til vejledning.

DUS tilslutter sig behovet for at hæve vejledernes uddannelsesniveau med henblik på at øge vejledernes professionalisme og målrettethed i vejledningen.

Forslaget om, at de nuværende vejlederes kompetenceløft skal finansieres gennem allerede bevilgede efteruddannelsesaktiviteter, er dog hverken tilfredsstillende eller realistisk.

Med venlig hilsen

Anders Bondo Christensen

Undervisningsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Den 12. marts 2007
J. nr.2007/5230/0001*2/ABC/ak

dvu-vej@uvm.dk

Vedrørende høring om forslag til ændring af vejledningsloven

DLF er positiv over for, at de unge i folkeskolen forberedes på uddannelsesvalg. Denne opgave er en del af skolens samlede opgave og skal løses i sammenhæng med skolens generelle dannelsesmæssige opgaver. Forslaget til vejledningslov er imidlertid efter foreningens opfattelse en drejning af folkeskolens opgaver hen mod et tidligt uddannelsesvalg og ændrer derved væsentligt ved den nuværende fine balance mellem de almene værdier og de unges nødvendige uddannelsesvalg på bekostning af mere faglige værdier.

Frafaldet fra ungdomsuddannelserne løses ikke alene med øget vejledning jf. allerede kendte forskningsresultater og rapporter. Det skal derfor foreslås, at der udover de nye tiltag på såvel folkeskole- som ungdomsuddannelsesområdet iværksættes flere analyser af årsagerne til frafaldet fra ungdomsuddannelserne.

Vejledningsloven bør primært omhandle vejledningsmæssige forhold og ikke forhold, der bør løses på anden led, eksempelvis gennem sociallovgivning m.v. Forslaget til den nye lov synes at tillægge Ungdommens Uddannelsesvejledning nogle kompetencer og ansvarsområder, der uhensigtsmæssigt kan gøre den til en instans med egentlige socialpædagogiske opgaver i folkeskoleregiet. Forslaget er desuden på flere områder uklart med hensyn til ansvars- og kompetencefordelingen mellem skolen og Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Foreningen skal kraftigt opfordre til, at ansvaret for skolens undervisning fortsat er den enkelte skoles ansvar over for kommunalbestyrelsen. Tiltag vedrørende elever med specielle indlæringsvanskeligheder samt emotionelle eller sociale problemer bør fortsat løses på skolen i et samarbejde med Pædagogisk Psykologisk Rådgivning samt kommunens sociale myndigheder. Det bør derfor entydigt fremgå, at Ungdommens Uddannelsesvejlednings ansvar ikke ændrer de nuværende regler, hvor skolens leder er den, der træffer alle beslutninger vedrørende den enkelte elev. Det bør også præciseres, at Ungdommens Uddannelsesvejlednings ansvar ikke betyder, at skolen kan få pålæg om særligt tilrettelagte undervisningsforløb fra Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Det er derfor efter foreningens opfattelse uhensigtsmæssigt, at Ungdommens Uddannelsesvejledning som beskrevet i lovbemærkningerne er ansvarlig for, at der ud fra en samlet bedømmelse af den unges situation foretages en vurdering af, om den unge har en øget risiko for ikke at påbegynde eller gennemføre en ungdomsuddannelse samt er ansvarlig for, at der i givet fald udarbejdes en plan for en opfølgende indsats omkring den unge. Foreningen finder det endvidere uheldigt, hvis Vejledningsloven udformes så den enkelte kommune fratages sine muligheder for at strukturere den forebyggende indsats på den efter lokale vurderinger mest hensigtsmæssige måde ved lovgivningsmæssigt at blive underlagt Ungdommens Uddannelsesvejlednings kompetence.

Ifølge lovforslagets bemærkninger skal der tilrettelægges en kompenserende indsats i et samarbejde mellem skolen, Ungdommens Uddannelsesvejledning og den unges forældre ud fra en vurdering af, om den unge har en øget risiko for ikke at påbegynde eller gennemføre en ungdomsuddannelse. Indsatsen kan iværksættes fra 6. klasse. Hvis en elev i 6. klasse har så klare tegn på, at eleven er i risiko for ikke at kunne klare en ungdomsuddannelse, må foreningen i øvrigt forvente, at der er iværksat tiltag allerede før 6. klasse. Det fremgår, at den nævnte vurdering udarbejdes på baggrund af samarbejde med den enkelte skole om den enkelte elev baseret på lærernes vurderinger, herunder faglige standpunkter, elevens fravær, elevens hjemlige forhold mv. og vedrører udover vejledningsindsatsen også det undervisningstilbud, som eleven modtager i folkeskolen. Lærerne kan ikke formodes at have et så godt kendskab til eksempelvis elevernes hjemlige baggrund, at en sådan vurdering er et validt beslutningsgrundlag. Endvidere vil det efter foreningens bestemtteste opfattelse ikke være muligt at forudsige elevens udvikling 3 – 4 år ud i fremtiden med hensyn til muligheden for, at eleven gennemfører en uddannelse.

Foreningen skal opfordre til, at der under alle omstændigheder udarbejdes en vejledning, der beskriver, hvordan lovforslagets kompetencefordeling mellem skole og Ungdommens Uddannelsesvejledning er tænkt med udgangspunkt i, at den nuværende fordeling mellem institutionerne ikke ændrer sig.

En vurdering af elevens hjemlige forhold samt andre aspekter kan desuden indeholde personfølsomme oplysninger, som i overensstemmelse med nugældende lovgivning ikke bør viderebringes fra en institution til en anden uden accept fra forældremyndighedens indehaver. Dette forhold er reguleret i forhold til Pædagogisk Psykologisk Rådgivning. Det vil være betænkeligt, hvis love vedrørende persondata ændres, så også Ungdommens Uddannelsesvejledning får mulighed for at få disse oplysninger uden accept, da dette ikke er en nødvendig forudsætning for en uddannelsesvejledning. Hvis oplysningerne skal følge eleven i den videre vejledningsproces, vil det kunne indebære, at personfølsomme oplysninger videregives til andre uddannelsesinstitutioner, hvorved elevens eventuelle problemer fra 6. klasse kan forfølge den pågældende til det fyldte 25. år i uddannelsesmæssige sammenhænge, hvilket foreningen må fraråde.

Under alle omstændigheder bør Folketinget i givet fald udarbejde klare regler for, hvilke faktorer lærerne pålægges at inddrage i deres vurdering af de pågældende elever med henblik på rådgivning af Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Ud over disse principielle bemærkninger har foreningen følgende bemærkninger til nogle konkrete bestemmelser:

Det bør sikres, at den øgede vejledningsindsats tilrettelægges, så eleverne ikke mister noget af den nuværende faglige undervisning, i lighed med intentionerne om, at specialundervisning samt holdundervisning i dansk som 2. sprog tilstræbes gennemført uden for undervisningstiden.

Selv om forsøg med brobygning i 8. klasse tilsyneladende efter evalueringen foretaget i 2006 har været en succes, så inddrager evalueringen ikke det videre forløb efter 8. klasse, hvorfor der bør iværksættes en opfølgende evaluering af, om de i forsøget implicerede elever rent faktisk har et mindsket frafald i ungdomsuddannelserne.

Det bør sikres, at eleverne ved at miste en uges undervisning til brobygning fortsat kan leve op til de timetal, der er fastsat i folkeskoleloven for de enkelte fagblokke - når der ikke samtidig foretages ændringer i folkeskoleloven vedrørende dette.

Pligten til at forberede introduktionskurserne i 8. klasse samt brobygningsaktiviteter bør være hos Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Undervisningen i Uddannelses-, erhvervs-, og arbejdsmarkedsorientering for eleverne i 8. klasse bør ud over introduktionskurser og brobygning efter en lokal vurdering give skolerne mulighed for som supplement at tilbyde arbejds- og/eller erhvervspraktik m. v., når de unge skal vælge uddannelse med henblik på et senere erhverv.

Det bør afklares, om skolebestyrelsernes kompetence til at fastsætte principper om erhvervspraktik m.v. samt undervisningens organisering i 6.klasse ændres eller helt bortfalder, hvis kompetencen jf. lovforslaget flyttes fra den enkelte skole til kommunalbestyrelsen eller Ungdommens Uddannelsesvejledning.

Skolerne og de enkelte lærere pålægges efter forslaget nye opgaver og nye måder at tilrettelægge undervisningen på. Når skolerne eksempelvis får pligt til eventuelle særlige undervisningstiltag for de udsatte børn allerede fra 6. klasse, må det forudsættes, at disse tiltag er ekstra opgaver i forhold til de nuværende opgaver, skolerne har på dette område. Foreningen skal derfor forudsætte, at den økonomiske kompensation til kommunerne indbefatter kompensation for såvel de nye vejlednings-tiltag i forhold til UU samt nye opgaver i folkeskolen.

Med venlig hilsen

Anders Bondo Christensen

Aksel Kramer

København den 14. marts 2007

Høringssvar fra LU - Landsforeningen af Ungdomsskoleledere vedrørende forslag til lov om vejledning / sagsnr. 077.682.121

LU sender hermed sine bemærkninger til ovenstående lovforslag.

Vi er opmærksomme på, at lovforslaget skal ses sammen med lovforslaget om ændring af folkeskoleloven mv. vedr. 10. kl.

LU finder lovforslagets intentioner om at begynde afklaringsindsatsen tidligt for rigtig, vel vidende, at vejledning ikke løser alle problemer for denne gruppe af unge. Nogle unge vil tidligt kunne identificeres som marginaliseringstruede, og vil derfor have behov for særlige vejledningstilbud, der i høj grad tager udgangspunkt i deres særlige situation. LU vil gerne påpege, at Ungdomsskolen i kraft af sine erfaringer og sit arbejde med målgruppen vil være en naturlig medspiller i og med tilrettelæggelsen af tilbud til den f. eks. i form af supplerende afklaring for unge med særlige behov eller alternative, målrettede og praksisorienterede introduktionskurser på 7. og 8. klassetrin.

LU finder det vigtigt og er enig i, at en præcisering af uddannelsesplaner for unge, der vælger 10. klasse kan være med til at målrette skoleåret. Forslaget lægger op til, at planen skal udarbejdes i 9. kl. LU finder det naturligt, at der ved skoleskift i overgangen til 10. kl. sker en involvering af modtageskolen i udarbejdelsen af planen. LU finder det især vigtigt, at det sker for de 10. kl. forløb, der adskiller sig markant fra traditionel folkeskoleundervisning og som typisk ligger inde med viden og erfaringer, der kan kvalificere og målrette planen yderligere.

Forslaget nævner tillige en mentorordning rettet mod unge, der har behov for ekstra afklaring. Her vil det støtte intentionerne om 10. kl. som begyndelse på og indgang til noget nyt, hvis mentoren er forankret i 10. kl. eller ungdomsuddannelsesmiljøet.

I bemærkningerne til lovforslaget kan læses, at bl.a. den øgede brobygning søges finansieret ved en reduktion af det kommunale bloktilskud svarende til den gennemsnitlige udgift pr. elev i to uger. LU vil opfordre til, at besparelsen ikke pålægges 10. klasse-skolerne i en grad, så det påvirker kvaliteten af undervisningen. Alt andet lige har skolerne stadig en række faste udgifter at erholde i perioder, hvor en elev er i brobygning.

LU anser det for overordentlig vigtigt, at der stilles præcise krav til vejledernes baggrund og kompetencer og kan fuldt ud tilslutte sig disse overordnede intentioner. Dog henledes opmærksomheden på, at den ret ungdomsskolen har til selv at ansætte det personale, man finder - selvfølgelig har de reelle kompetencer til den pågældende opgave og at dette fortsat bibeholdes. Vi opfordrer derfor til, at dette forhold konkret nævnes i de nærmere regler herom som undervisningsministeren måtte fastsætte.

LU ønsker at der jf. § 10 a stk. 3 sker en udvidelse, så brobygningen også omfatter uddannelser inden for søfart, forsvaret og lignende.

Med venlig hilsen

Jørgen Naut

Formand

LU - Landsforeningen af Ungdomsskoleledere

GYMNASIESKOLERNES
REKTORFORENING

Undervisningsministeriet
Afdelingen for videregående uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Att. Chefkonsulent Per Bredholt Frederiksen
E-mail: dvu-vej@uvm.dk; Bredholt@uvm.dk.

Den 12. marts 2007

Høringsvar vedr. udkast til ændring af lov om vejledning om valg af uddannelse og erhverv

Gymnasieskolernes Rektorforening har følgende bemærkninger til udkastet:

Kapitel 2a, Brobygning mv. til ungdomsuddannelser

Regionerne og de forpligtende samarbejder bør have væsentlig indflydelse på UU'ernes fordeling af elever i introduktionsforløb og brobygning. Det er vigtigt for fastholdelse af et "naturligt optagelsesdistrikt" og nyttigt for at sikre formering af hele hold på koordinerede tidspunkter. Der bør være faste samarbejdsskoler for at sikre koordinering.

Med hensyn til efterskolerne, bør det overvejes om brobygning kan ske fra elevens faste bopæl. Den skole, der modtager efterskoleelever i brobygningsforløb vil stort set aldrig få efterskoleeleverne som elever på et senere tidspunkt og eleverne vil ikke have glæde af deres kendskab til et gymnasium, som de ikke skal gå på. Det bør i øvrigt pointeres, at brobygning i 10. klasse skal være for kvalificerede tvivlere. Ellers sidder gymnasierne bare med mange elever i to uger, som alene er i brobygning i gymnasiet fordi deres folkeskole/efterskole er lukket.

På bestyrelsens vegne
Med venlig hilsen

Peter Kuhlman
Formand

Undervisningsministeriet

Rådet for de
Gymnasiale uddannelser

Afdelingen for gymnasiale uddannelser
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
www.uvm.dk

14. marts 2007

Høring over forslag til lov om vejledning

Rådet for de Gymnasiale Uddannelser har haft ovenstående lovforslag til høring.

Rådet har ingen bemærkninger til lovforslaget bortset fra formuleringen af lovens § 2 c: "For elever i folkeskolen skal vejledningen omfatte initiativ til, at uddannelsesplanen udarbejdes inden udgangen af 8. klasse."

Rådet vurderer ikke, at de unge på dette tidspunkt vil være afklarede mht deres mål for uddannelse efter grundskolen. Rådet vil foreslå, at arbejdet med uddannelsesplaner i 8. klasse koncentrerer sig om unge med særlige vejledningsbehov, og at udarbejdelse af uddannelsesplaner ikke gøres obligatorisk på dette klassetrin.

Venlig hilsen

Evá Hofman-Bang
formand

Sekretariat **Steen Lassen**, studielektor
Tlf-arb 3392 5144
e-mail steen.lassen@uvm.dk
<http://us.uvm.dk/gymnasie/raad/>